

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1909. március 18.

62. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

DOLGOZZUNK!

Dr. Balogh Ernő orsz. képvis. beszéde.

Megígértük olvasóinknak lapunk tegnapi számában, hogy Dr. Balogh Ernő országgyűlési képviselőnek a Fenicse szinkörben március 15-én este tartott ünnepi beszédét teljes terjedelmében leközzöljük. Az érdekes és mindenképpen tanulságos beszéd ime így szól:

„Köszöntöm Önöket, akik itt megjelentek március 15-ének megünneplésére az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt nevében, melyet itt képviseltek és a párt vezére Kossuth Ferenc ő kegyelmessége nevében, kinek megbízatása folytán nekem jutott az a megtisztelés, hogy a fiumei magyarság körében ezen ünnepélyes alkalomkor megjelenhetek.

Ne várjanak tőlem nagy beszédet, nem akarok Önöknek itt új dolgokat elmondani, csak pár igazságra akarok rámutatni.

Nagy alkotások voltak a 48-as alkotások, ebből merítették a jogfolytonosságot azok a férfiak is, akik a 67-et megalkották, mert hisz a 67-es törvények is a 48 alapján jöttek létre. Ez a 48-as törvényalkotás a magyar nemzet bibliája, vezércsillaga, erőforrása melyből a további küzdelemre tápot s erőt merít s mint ahogy a tengert is ki lehetne egyszer meríteni, ha nem kapna tápot a beléje folyó vizekből, úgy a mi küzdelmünknek is hiányzanék a tápláló ereje, ha 48 nem lett volna.

Az ifjúsághoz fordulok mindenképp előtt. Tanulja meg jól és véssé szívébe 1848 tanításait s ha reá lenne szükség, épp úgy cselekedjék, mint ifjaink akkor cselekedtek. S lelkesedjenek a szabadság eszméiért hőlgyeink is hisz már Bismark mondta: „Ha egy eszméért a fiatalság és a hőlgyek lelkesednek, akkor ez az eszme győz.”

1848 csak kezdetét jelentette Magyarországon ujjászületésének. Nem alkotott bevezetett tényeket, ezeket valóra váltani nemcsak törvények, hanem valóságos tények kellene s hogy azzá legyenek, nem elég lelkesednünk. Ez magában véve nem jelenti az erőt. Nekünk legyőznünk s meggyőznünk kell faktorokat arról, hogy követeléseink igazságosak s jogosak. De erőt csak ott várjunk ahol egészséges társadalom él s csak a folytonos, állandó nemzeti munkából s a nemzeti vagyonból. A tőkegyűjtés egyúttal erőgyűjtés is. A vagyon az egyének ad függetlenséget, de egyúttal a nemzetnek is függetlenséget ad. A magyar társadalom minden rétegét kell hogy áthassa az egészséges munka ösztöne bármely pozícióban is legyünk, mert ezzel egyúttal szolgáljuk azt a szent ügyet, szeretett magyar hazánk önállóságát és függetlenségét is. Anyagi erőre s szellemi erőre, intelligenciára van szükségünk. Minden egyén, álljon bármely helyen, legyen az bakter vagy miniszter töltse be hivatását. Csak így fog a magyar társadalom egészséges organizmussá

válni. Ily erővel kitarthatunk minden küzdelemben és előbb utóbb el kell érünk azt a célt, a mely szemünk előtt lebeg.

(Folytatjuk.)

A rappresentanza ülése.

A városi képviselőtestület tegnap kedden este 6 órakor ülést tartott, Vio Ferenc dr. polgármester elnökle alatt. Megjelent 38 városatyja. Az ülés lefolyása a következő:

Don Zigar és a fiumei püspökség.

Napirendre térés előtt Zanella Rikárd városatyja kér szót Don Zigar, a volt drenovai plébános ügyében, kit a novii vikáriátus a napokban eltöltött a misézéstől, mivel nem akarta a horvát papság feliratát a fiumei püspökség ellen aláírni.

Zanella elégtételt kér a „hazafias fiumano” pap számára s a következő indítványt teszi. 1. Forduljon a rappresentanza a magyar kormányhoz azzal a kéréssel, hogy gyorsítsa meg a római kuriával való tárgyalásokat, a fiumei püspökség kérdésének végleges megoldása végett.

2. A horvát papság áldozatának Don Zigarnek szavaztassék meg 500 koronás rendkívüli segélydíj a drenovai plébánia hasznából. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Az új középiskola.

Baccich dr. felolvassa az új városi középiskola tervét:

a) *Kötelező tantárgyak*: Hittan, olasz nyelv és levelezés, magyar nyelv és levelezés, német nyelv és levelezés, történelem és földrajz, számtan, mértan és mértani rajz, ábrázoló mértan, szabadkézi rajz, természetrajz, természettan, vegytan, bölcsészettan, szépiás és torna.

b) *Nem kötelezők*: Görög nyelv és levelezés, francia nyelv és levelezés, értekezések a művészettörténetről, kísérletek a tudományos laboratóriumban, angol nyelvtan és levelezés Olasz és magyar társalgás.

A középiskola évi költségei a következők: Berendezési költségek 6000 kor. Fenntartási költségek 13,080 kor. Személyi költségek 29,000 kor. Összesen 48,080 kor.

A jövő iskolaév 1909-iki szakának (szeptember, október, november, december) költségeit 20,026 koronában állapították meg.

Dalmartello városatyja azt kívánja, hogy eleinte csak két tanfolyamot állítsanak fel.

Zanella, Corosatz és Baccich az iskolaszék eredeti indítványa mellett foglalnak állást, melyet a képviselőtestület is elfogad.

Ossoinack ezután ajánlja egy ipariskola felállítását, mire Zanella azt válaszolja, hogy már megtette a szükséges lépéseket, úgy hogy az iskola már a jövő évi költségvetésbe fel lesz vehető.

Ezután áttérnek a

zárt ülésre.

A zárt ülésben városi ülnökké Host

Vincét nevezik ki. Rendőrbiztossá kinevezték Biasi Miklós dr. rendőrtisztviselőt. A városi tanács titkárává hasonlóképpen Biasit nevezték ki, úgy hogy nyilatkoznia kell, hogy melyik állást fogadja el.

Az ülés este 9 óra után ért véget.

UJDONSÁGOK.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A pénzügyi bizottság ma szerdán este 6 órakor ülést tart a következő napirenddel: Indítvány egy belvedere utcai telek megvételére. Javaslat az analfabéta tanfolyam költségeire. A volt Napoleon-féle villának iskolává való átalakítására szükséges költségek kimutatása. A városi alkalmazottak fizetési pótlékának fedezése.

— **A városi tanács ujjászervezése.** A városi tanács ujjászervezésére immár megalakult bizottság, tegnap este 5 órakor tartotta meg alakuló ülését; elnökke Zanella Rikárdot választották.

— **A városi alkalmazottak fizetésrendezése.** A városi alkalmazottak fizetésrendezését tanulmányozó bizottság hétfőn este 5 órakor tartotta meg alakuló ülését, melyen a bizottság elnökévé Zanella Rikárdot választották meg.

— **Az új bosnyák kormányzó Fiumében.** Varesanin Marian gyalogsági tábornok eddigi zárai katonai parancsnok, kit ő felsége a napokban nevezett ki Bosznia katonai kormányzójává, a tegnap reggel Bécs felől érkezett gyorsvonattal ideérkezett s a haditengerészett s a haditengerészet „Dalmat” nevű jachtján azonnal folytatta útját a dalmát főváros felé.

— **Birkózóversenyek a Fenicseben.** A tegnapi birkózóverseny a következő eredményel végződött: Rajcovic (szerb) győz Hansen (holland) ellen 23 p. alatt félmelsonnal, Raichevich (Trieszt) győz Cristensen (dán) ellen 16 p. alatt hidbetöréssel. Fössleitner (osztrák) és Siegfried (német) között a mérkőzés 30 percnyi küzdelem után eldöntetlen maradt. Végül Gyengus (magyar) győz Mouldon (amerikai) ellen 13 p. alatt dupla nelsonnal. Az est kimagasló pontja volt ezen utóbbi mérkőzés. A magyar bajnok a lehető legszebben birkózott s valóban kiváló technikai tudást árult el. Mindjárt az első fogásnál ellenfelét egy hatalmas suplessel a fején keresztül dobta. A közönség Gyengust mindjárt kegyébe fogadta s szünni nem akaró tapsviharral jutalmazta a gyönyörű mérkőzést. Gyengus mindössze 3 éve hivatásos birkózó s 1906-ban, mint amateur Athénban első díjat nyert az olimpiai versenyeken. Ma este Hansen holland bajnokkal mérkőzik, ki maga is kiváló birkózó s így élvezetes estére van ismét kilátásuk a sportbarátoknak.

— **Elfogott gyanus ember.** A rendőrség tegnap délben a vasúti állomáson letartóztatott egy ismeretlen, titokzatos embert, kinek külseje és viselkedése feltűnt a szolgálatot tevő detektívnek. A rendőrségen aztán kiderült, hogy álszakála van. A rendőrség a gyanus embert szigorú felügyelet mellett fogva tartja.

— **Háborus jelenetek a pályaudvaron.** Tegnap este sürgős behívás folytán körülbelül 30 fiumei tartalékos utazott el a 9.25 órai személyvonattal különböző állomás helyeikre. A pályaudvart körülbelül 400 főnyi tömeg lepte el, köztük vagy 120 szartorella. Az egész pályaudvar hangos volt a bucsuzók lármájától, harmonikaszóttól és a bevonuló katonák énekétől. Midőn azonban a vonat indulni készült, általános sirás keletkezett s megható jelenetek játszódtak le különösen az anyák és nővérek bucsuzásánál. Sokan úgy váltak el bevonuló hozzátartozójuktól, mintha soha többé viszont nem láthatnák. Végre általános kendőlobogtatások „addio” és „arrivederci” kiáltások közepette elindult a vonat.

Mint értesülünk ma ismét számos tartalékost hívtak be kik a ma esti vonattal fognak elutazni.

— **Esperanto tanfolyam Fiumében.** Fiumében legközelebb esperanto tanfolyam nyílik meg. A tanfolyam három hónapig fog tartani; minden héten egyszer lesz előadás, mely másfél óráig fog tartani. Havi tanfolyamdíj egy korona. Minthogy tudvalevő, hogy az esperanto rövid idő alatt teljesen megtanulható a három hónap alatt akárki megtanulja, elsajátíthatja ezen nemzetközi nyelvet. Beiratkozni lehet Camera R. dohánytözsdejében, a városi torony mellett.

— **A nagyszerb pör.** A nagyszerb felségárulók bűnpörének tegnapi tárgyalásán, mint zágrábi tudósítónk jelenti, Lukács Vászó harminchat éves nős vrginmoszti kereskedőt hallgatták ki. A vádlott nagyon igénytelen ember, aki semmit sem ért a politikához. Az elnök többek között azt kérde tőle, hogy voltak-e a vendéglőjében önálló szerbpárti értekezletek. A vádlott nem tagadja ezt, de nem tudja, hogy miről tárgyaltak. A lakásán talált Péter-arképeket és fegyvereket illetően azt vallja, hogy kereskedett velük. Az elnök ezután felolvas röpíratokat, amik a cirill betűk minél szélesebb körű elterjedését sürgetik, egy levelet, amelyben egy középiskolai tanár felszólította a vádlottat, hogy kísérje el Budiszavljevics Bude képviselőt agitációs útjában, közleményeket a „Srbobrán”-ból és a szerb földmunkások szövetségének hivatalos lapjából, a „Privrednik”-ből. Az elnök idevonatkozólag sok kérdést intéz a vádlotthoz, aki rendszerint azt válaszolja, hogy a viszonyokban való járatlansága miatt nem tud nyilatkozni.

Azután az ötödik vádlott, Milics Nikola negyvenkét éves nős sztjepani pápa kihallgatására kerül a sor, aki tudvalevően a legmakacsabb résztvevője volt az éhségsztrájknak és még a kórházban is soká koplalt, amíg nagy rábeszélés után végre abbahagyta a bűjtölést. A vádiratból csak azt értette meg, hogy az ügyészség őt a bitóra akarja juttatni. (Nagy mozgás.) Nem érzi magát bűnösnek. Elismeri, hogy tagja az önálló szerb pártnak és elnöke a vrginmoszti helyi bizottságnak, meg hogy közreműködött a különböző szervezetek alapításában, de nem követett el büntetendő cselekedetet. Azt sem tagadja, hogy járt Belgrádban. A tárgyalást az elnök délután két órakor rekesztette be.

— **Az O. M. K. E. Fiumében.** A fiumei kereskedőknek vendégük lesz a jövő vasárnap. Március 21-én lejön Budapestről Dr. Szende Pál, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület főtitkára és kíséretében megérkezik számos tagja a budapesti kereskedővilágnak és a kereskedők érdekképviseletének. Szende Pál előadást fog tartani Fiumében vasárnap délelőtt 10^{1/2} órakor a m. kir. polgári fiúiskola rajztermében a kereskedők mai helyzetéről. Teljesen szakszerű szempontokból fogja ősmertetni, hogyan alakultak a közgazdasági és politikai vi-

szonyok és milyen sorsot juttattak a kereskedőknek a világgazdaságban és minálunk. Az előadás magyarul tartatik meg, de ott nyomban olasz nyelven is ősmertetni fogják a magyarul nem értő érdeklődőknek.

Nevezetes alkalom lesz ez arra, hogy a fiumei kereskedők egy országos nevű szakember előadása kapcsán foglalkozzanak a maguk ügyével.

Ugy halljuk, hogy Szende Pál előadása után többen fel is fognak szólalni a fiumei kereskedők és vállalkozók közül és fesztelen alakban szóvá fogják tenni a fiumei kereskedői kar számos baját, sérelmét.

— **A bánhelyettes fiának a halála.** Zágrábból jelentik nekünk, hogy Crnkovich bánhelyettes fia, Crnkovich Imre, aki néhány nappal ezelőtt Bécsben öngyilkossági kísérletet tett, tegnap délelőtt belehalt sebébe. Az öngyilkos holttestét ma Zágrába szállították, ahol csütörtökön fogják eltemetni.

— **Az iskolahajó kereskedelmi üzeme.** Ismeretes, hogy a kereskedelmi minisztériumban január 30-án tartott értekezleten az elnök államtitkár felszólította a hajótulajdonosokat, hogy az építendő iskolahajót kereskedelmi üzembe átvegyék és ennek feltételeit lehetőleg gyorsan közöljék a Fiumében székelt m. kir. tengerészeti hatósággal, amely a megvalósítás további teendőit végezni fogja. A kormány hajlandónak nyilatkozott az iskolahajót, illetve annak áruszállításra szolgáló részét, amely hozzávetőlegesen 3000 tonna hordképességben állapított meg, díjmentesen átengedni a kereskedelmi üzem céljaira és a hajótulajdonosoknak csak az lesz a gondja, hogy a szorosan vett kereskedelmi üzemmel járó költségeket fedezze. A hajóistársaságok legnagyobbikát, az Adriát bizta meg az államtitkár, hogy az összes többi hazai hajótulajdonosokkal ezen tárgyban folytatandó tárgyalásokat vezesse. Az Adria m. kir. tengerhajóistársaság ezt az értekezletet a napokban tartotta meg Fiumében. Képviselve voltak az értekezleten az összes hazai hajóistársaságok. Megállapították, hogy a kormány felhívásának nemcsak eleget tesznek, hanem a maguk részéről is minden irányban hozzájárulnak ahhoz, hogy ez a régen vajdó kérdés megoldassék. Egyértelműen kijelentették, hogy az Adria, az Ungaro-Croata, az Orient, a Magyar Keleti, az Atlantica és a Magyar-Horvát szabadhajózási társaság azonos jogokkal és azonos kötelezettségekkel részt vesz ebben a kereskedelmi üzemben. Az esetleges veszteséget az említett hajótulajdonosok vállalják, a nyereséget ellenben tengerésznevelési célokra fogják fordítani. A hajónak jogi szempontból való átvételére a Time Charter (időszaki bérlés) formáját állapították meg. A kormányval való tárgyalások folytatására az Adria tengerhajózási társaságot kérték fel.

— **Egy olasz vitorlász balesete.** A „Maria Pezzi” nevű olasz vitorlász, mely tegnap reggel érkezett ide, egy heves szélroham folytán nekiment a Baross-művelő élén álló kikötői lámpának. Ugy a vitorlász, mint a lámpa erősen megrongálódtak.

— **Uj típusu hadihajók kemény nélkül.** Londonból írják: Az angol tengerészeti minisztériumban egy csapat mérnök lázas tevékenységet fejt ki most a hajóraj tökéletesítése és a hadiszerek javítása céljából. Az utóbbi időben kiváltképpen arra nézve végeztek beható tanulmányokat, hogyan lehetne a hadihajókat a szénnel való fűtéstől mentesíteni. A mai hadihajók ágyuit ugyanis csak bizonyos meghatározott szűk körben lehet használni, mert a kemény, az árbóc és egyéb szerelvények megakadályozzák az ágyuk minden irányban való használatát. E hátrány megszüntetése céljából mindenekelőtt a gőzgépeket kell száműzni a hadihajókról és helyettük exploziós gépeket kel-

lene alkalmazni. E terv megvalósítását eddig az a körülmény hátráltatta, hogy az exploziós gépek még nem oly tökéletesek, hogy a gőzgépeket pótolhassák, mert az ilyen gépekkel eddigelé legfőleg ez a löerő tudtak kifejezni, holott a hadihajók hajlására legalább is 16.000 löerő szükséges. Az Evening News szerint azonban a tengernagyi hivatalban újabb időben olyan csodás sikert értek el épen e nehézségek leküzdése tekintetében, hogy most már hozzáfoghattak egy egészen új típusu hadihajó tervezésébe, amely minden tekintetben felülmúlja majd a félelmetes Dreadnought hajót, miként ez felülmúlja most az eddigi hajókolosszusokat. A jövő hadihajói már a szó legszorosabb értelmében uszó varak lesznek.

A tengernagyi hivatal reméli, hogy nem sokára olyan reitentes hadihajót bocsáthat vizre, amilyenhez fogható sem az angol, sem semmiféle nemzet hajóságában nincsen. Ezek a félelmetes uszó varak exploziós gépekkel és óriás nagyságu, messzehordó ágyakkal lesznek ellátva, míg legénysége minimális.

Vajjon mi sors vár a mi hadihajóinkra akkor, ha az angol tengerészet eme fantasztikus terve csakugyan valóra válik?

— **A drótnélküli táviró újabb dada.** Newyorki távirat jelenti, hogy az „Akimaru” nevű japán gőzös drótnélküli távirójával sikerült olyan jelentős eredményt elérni, amely páratlanul áll a drótnélküli táviratozás történetében. Az „Akimaru”, amely rendes közvetítő szolgálatot teljesít Yokohama és Seattle (Egyes It államok) közt, amikor ez utóbbi kikötőt elhagyta, táviratot küldött a seattle-i állomásra, amelylyel az utazás egész tartama alatt rendszeres összeköttetést tartott fenn. Az „Akimaru” minap érkezett Yokohamába, ahonnan drótnélküli távirója útján közölte a seattle-i állomással, szerencsés megérkezését. Bizonyára nagyon figyelembe veendő ez a siker, ha meggondoljuk, hogy e távolság légvonalban 4240 tengeri mérföld (7845 kilométer.)

— **Uj könyv Ragusa és környékéről.** Utelirásokbar: szegényes irodalmunkban Havass Rezső kitűnő könyven kívül alig van Dalmáciáról írott magyar könyv. Bizonyára örömmel fogadják ezért az ilyenmü munkák barátai Paulovits Sándornak *Ragusa és környéke* című könyvét, mely most hagyta el a sajtót. A külsőségekben is díszes munka praktikus beosztásával s kimerítő adataival Baedekerszerű ulikönyvnek látszik. S bár adatai szigorúan megbízhatók s a földrajzi irodalom tudományos értékü termékül fogadhatjuk, szórakoztató, színesen megírott olvasmány. Változatosan sorakoznak föl Dalmácia pompás vidékei, a történelmi nevezetességü régi városok, a templomok, kolostorok, muzeumok s azok ezernyi műemlékei írásban és képbén. A könyv sokoldalúsága révén nemcsak a szórakozást kereső közönség, hanem a szakemberek érdeklődésére is számíthat. Kiemelendő az a szerető gond, mellyel Paulovits a Magyarországból Dalmáciába került műemlékeket s általában a sűrűn előforduló magyar vonatkozásokat előtérbe állítja. A tetszetős címlappal ellátott és számos képpel tarkított vaskos kötetnek, mely Révai és Salamon műintézetében készült, 3 korona az ára.

— **A kikötőből.** Március 16—17-én. Ékezett: „Szedeg” magyar gőzös Glasgowból üresen; „Széchenyi” magyar gőzös Bordeauxból az afrikai partok érintésével, 14.000 láda gyümölcsessel és 200 tonna vegyes áruval; „Coloniale” olasz gőzös Triesztből üresen; „Brento” olasz gőzös Triesztből üresen. Indult: „Tirol” osztrák gőzös Konstantinápolyba 180 tonna cukorral; „Sekretár” torpedóhajó Pólába; „Sen” osztrák-magyar vitorlász jacht Pólába.

Minden a kihordás- vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

Távirat ◀ Telefon. Háboru !!

Egy milliárd kell első tételként.

BUDAPEST, márc. 17. A félévitalos Magyar Távirati Iroda jelenti: Minden jel arra vall, hogy néhány napon belül kitör a háboru Szerbiával. A képviselőházat ez esetben királyi kéziratral elnapolják, előzőleg azonban egy milliárd koronás hadikölcsön Magyarországra eső quótaszerű részének megszavaztatását kéri a képviselőháztól.

Ultimátum kétszer 24 órára.

BÉCS, márc. 17. A tegnapi közös minisztertanács határozatából kifolyólag a külügyminisztérium utasította Forgács gróf belgrádi nagykövetet, hogy a szerb kormányhoz ultimátumot intézzen, amelyre kétszer 24 óra alatt követelje a választ. Ettől a választól fog függni a háboru vagy a kölcsönös leszerelés kérdése.

Forgács gróf családja Zimonyba költözött.

ZIMONY, márc. 17. Forgács gróf belgrádi osztrák-magyar követ családja ma a 905-ös vonattal Belgrádból Zimonyba érkezett és egy zimonyi szállodába szállt meg. Forgács gróf családjának elköltözése a külügyminiszter utasítására történt, mivel Szerbiában ma már nem respektálják a nemzetközi törvényeket.

Ferenc József Vilmos császárral beszélt.

BÉCS, márc. 17. Ferenc József király ma telefonon hosszabb beszélgetést folytatott Vilmos császárral.

Egy heti haladék.

BÉCS, márc. 17. A külügyminisztérium egy mérvadó személyisége a következőket jelentette ki a bécsi lapok tudósítóinak:

Nincs még mozgósítás! Egyelőre csak egy rendeletéről van szó, hogy a boszniai csapatokat hadilétszámba emeljék! És ezt a rendeletet fogantatosítják a mai napon az egész országban. Ha azonban Szerbia egy héten belül meg nem hátrál, akkor jön a mozgósítás!

Behívott póttartalékosok.

ZÓLYOM, márc. 17. A 25-ik gyalogezred összes itteni póttartalékosait táviratilag behívták ezredükhöz.

Szociáldemokraták a háboru ellen.

BUDAPEST, márc. 17. A fővárosi szociáldemokraták ma plakátokon négyüléseket hívtak egybe péntek estére, melyekben a háboru ellen akarnak tiltakozni.

A szerbek drótnélküli távirót állítanak fel.

BÉCS, márc. 17. A „N.-F.-Presse“ jelenti, hogy a szerb hadügyminiszter elrendelte egy drótnélküli táviró állomás felállítását Nisben.

Oroszország segít Szerbiának.

SZENTPÉTERVÁR, márc. 17. A hadügyminiszter rendeletére ideiglenesen 42 tisztet szabadságoltak a lodzi katonai kerületben.

Mindnyájan Belgrádba utaznak, hogy a szerb csapatokba állhassanak be.

BELGRÁD, márc. 17. A napokban Bulgárián át Nisbe 600 ló érkezett, melyeket az ottani lovascsapatnak és az alakuló tábori tüzérségnek adtak át. A lovak mindnyájan ágyulövésekhez és katonai gyakorlatokhoz vannak szoktatva, ami valószínűvé teszi, hogy az orosz hadseregéből valók.

A főrendiház ülése.

BUDAPEST, márc. 17. A főrendiház ma Dessewffy Aurél gróf elnöklése alatt ülést tartott.

Elnök mindenekelőtt elparentálja az elhunyt Draskovics gróf főrendet. Azután a mentelmi bizottság javaslatára Laszkáry Gyula és Degenfeld József főrendek mentelmi jogát fel függesztik.

Vita nélkül elfogadják ezután a képviselőház által letárgyalt adójavaslatok legtöbbjét. A jövedelmi adójavaslatnál Gál Jenő és Ambrózy Gyula báró elfogadják a javaslatot, de kéri a javaslat hiányainak kiküszöbölését.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy nemcsak a nemzet egy bizonyos rétege számára csinálják a törvényt. Gondolnunk kell már egyszer az egész ország érdekeire is. Elég törvényt hoztunk már eddig, amely csak a társadalom egyes részeinek használt. A magyar kereskedelem érdekeit és a magyar tőke stabilizálását nem megehezteni, hanem elősegíteni kell.

Ezután vita nélkül elfogadják az összes javaslatokat, mire az ülés véget ért.

Francia békekísérlés.

BERLIN, márc. 17. A „Lokalanzeiger“ jelenti Párisból: A belgrádi francia követet utasították, hogy a szerb kormánynak a következő jegyzék elküldését tanácsolja:

„Az annexió, amely az osztrák-magyar-török egyezmény után el van intézve, Szerbiának nem ad többé okot, hogy bármilyen politikai, vagy területi igényeket támasszon. Szerbia kész ezt azon várakozásának kifejezésével kijelenteni, hogy a hatalmak Szerbia azon óhaját, amelylyel nagy önmegtagadással a béke fenntartásához kíván hozzájárulni, kellően fogják értékelni.

Lefoglalt dinamitbombák.

SZALÓNKI, márc. 17. Egy itteni görögkeleti papnál a török rendőrség ma 40 dinamit bombát foglalt le.

Nyilt-tér*.)

A fiumei sütőmesterek egyesülete értesíti a n. é. közönséget, hogy csütörtöktől március 18-ától kezdve a kenyérrakak különként 4 fillérrel emelkednek; és pedig a négyes lisztből készült kenyér, a melynek kilója jelenleg 36 fillérrel kerül eladásra, ezentul 40 fillérbe fog kerülni. A nullás lisztből előállított s jelenleg 40 fillérrel árusított kenyér ára ezentul 44 fillér lesz, a 48 filléres finom kenyér kilója pedig 52 fillérbe fog a jövőben kerülni.

Ezen áremelkedésre kényszeríti a sütőde tulajdonosokat a lisztárak állandó és erős emelkedése, a mennyiben az utolsó négy hónapban 36 koronáról 44 koronára ment fel egyes lisztfajok ára.

Az igazgatóság.

* E rovatban közlöttékért a beküldő felelős. A szerk.)

Lederer penzió Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Ujszülött gyermekek részére

az összes higienikus cikkeket rektáron tartom és pedig: Pelenkanadrág, flanelin alátétek, baby ingecskek, has- és köldökkötők, szoptató dajkának való mellény, gyermekágy-kötők, fásli stb. Mindezen cikkeket higienikus Tetra-szövetből készülték, a mely a nedvességet rögtön beszívja és a testét ilyformán mindig szárazon tartja.

VUJA M. Via Adamich.

Uj magyar hentes-üzlet!

Tisztelettel van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy Vico della Germania l. sz. alatt, a kaszárnya átellenében

hentesáru-üzletet

nyitottam, hol az összes e szaknába való cikkeket naponta frissen, a legkifináltabb minőségben és legolcsóbb árban árusítom.

Cikkeimnek feltétlen tisztaságáról, valamint a legjobb kiszolgálásról előre is biztosítva a n. e. közönséget, kérem nagyrabecsült pártfogását.

TELEFON 987.

Mély tisztelettel
Szathmáry György
hentes m.

Nemzetközi Utazási Iroda

Fiume Via Alessandrina 4 (Cosulich ház)

Vasuti és hajójegyek minden irányba.

Hálókocsihelyek előjegyzése. Podgyász elszállítások. Pénzváltás. Hitellevelek és csekkek. Utazási baleset és podgyászbiztosítás. Utmutatók és uti könyvek.

Mindennemü felvilágosítás írásbeli'eg.

Telefon 468.

Dr. Pachany A. fogorvos

Fiume (Zmajč-ház) rendel Abbáziában (Villa Istria) minden hétfőn, szerdán, pénteken d. u. 3—6. Minden más időben Fiumében d. e. 9—12 és d. u. 2—6.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio
naponta nagy előadás
Teljesen új műsor.

==== Csak néhány napig. ====

Zalay Lidia magyar szubrett; Herma Fernanda bécsi szubrett; Mariettas testvérek, ének, tánc; Mary Gordon bécsi szubrett; Petrovics Milán komikus; Ada Lerudis olasz énekesnő. The Original Leonardis. Jelenet egy londoni vendéglőben. N. Collins (élőképek.) A tükör. Az ima. Az idő. A kut és a vízfordító. A gyertyatartó. A tánc. Dorell Franz olasz duett.

Karmester:
Virdilio Virgili

Rendező:
Venutti Nino.

==== Nagyszerű látványosság! ====
Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi fényképfelvételek.

Érdekes és tanulságos. A tanulmányosság részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten csodaszép felvételekben

Modern plasztikai művészetek.
Csak uraknak.

Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

Megnyilt Uj mézárszék

Vicolo della Germania 1. sz.
a de la Ville-szálloda házában.
TELEFON 1064. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a fentvezetett mézárszékben mindennap a legjobb minőségű

Friss husneműek

olcsó árak és pontos kiszolgálás mellett kerülnek kimérésre.

Valódi erdélyi tojás bárány csakis nálam kapható.

A t. közönség szives pártfogását kérve vagyok tisztelttel REICH ÖDÖN mézáros.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA
betétkönyvek és folyószámlák után
4% netto kamatot
térít meg feleinek.
A járadékadót a bank önmaga viseli.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Örményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedale Cas Wurzer I. em.

Dajkaságba

adná magyar családhoz háromhetes fiúgyermekét Abbaziában alkalmazott nő. Ajánlatok „Georg Fridrich” névre Abbaziába poste restante küldendők.

Budapesti női szabónő

FIUME, Via Mercati 4. III. em. (Nikolaki-ház) jutányosan készíti a legelegánsabb angol és francia női kosztümöket.

A n. é. hölgyközönség b. pártfogását kéri

SEILER R.

(a török konzul palotájában)

Megjelent az eredeti Remington-Standard 10-es modellű

látható irásu írógép

mely a láthatóságon kívül rendelkezik az eddigi kitűnően bevált és tovább gyártott 7-es és 9-es modellű írógépünk világhírű erős és megbízható szerkezetével. Kiváncra mindhárom gépünket saját költségünkön a helyszínén bemutatjuk.

Glogowski és Társa

cs. és kir. udvari szállító cég

Remington-írógép telepe. Budapest, VI., Andrassy-ut 12. szám.

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percnire Fiumétól.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és kitűnő konyhával. -- Mérsékelt árak

Női kalap divatterem

Értesitem a n. é. közönséget, hogy üzletemet

Corso 16. szám alá I. em.

a városi torony mellett helyeztem át Legújabb párisi modellek és formák uagy választéka.

Tisztelttel WEISS FANNY Corso 16 (azelőtt Via Andrassy 13.)

Tisztelttel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Corsia Deákon a pályaudvarral szemben levő

Newyork kávéházat

átvettem. Jó magyar üvegborokkal, naponta frissen csapolt sörrel és kifogástalan kávéházi italokkal szolgálom minden időben. Éjjeli 2 óráig nyitva.

Estéknként cigányzene!

Figyelmes kiszolgálás!

Tisztelttel DÖMÖTÖR JÁNOS.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitűnő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak

Az idegenek találkozó helye.

Grande kávéház

Fiume, Piazza Andrassy (a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.

Europa kávéház

Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán

Magyar lapok! — Modern kényelem!

Első fiumei magyar kárpitos és diszító

Fiume, Corsia Deák 38 és via Serpentina 20.

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszító és angol bormunkát jutányos áron.

Szives pártfogást kér Garami József a budapesti Steinschneider udv. szálló-cég volt munkavezetője.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” immár hatodik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.